

Europese controlecampagne
Schaarhoogwerkers
Belgische resultaten 2023-2024

Disclaimer

Dit rapport is het resultaat van de gezamenlijke markttoezichtactie JAHARP2021 rond producten die vallen onder de [Verordening betreffende markttoezicht en conformiteit van producten](#). De Europese Unie financierde die actie.

De inhoud van dit document geeft uitsluitend de standpunten weer van de auteur, die er uitsluitend voor verantwoordelijk is. Het mag niet worden beschouwd als een weergave van de standpunten van de Europese Commissie. De Europese Commissie aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid voor het gebruik van de informatie uit het rapport.

Medegefinancierd door
de Europese Unie

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Vooruitgangstraat 50 – 1210 Brussel

Ondernemingsnummer: 0314.595.348

-   0800 120 33 (gratis nummer)
-   FODEconomie
-   @fodeconomie
-   [linkedin.com/company/fod-economie](https://www.linkedin.com/company/fod-economie) (tweetalige pagina)
-   [instagram.com/fodeconomie](https://www.instagram.com/fodeconomie)
-   [youtube.com/user/FODEconomie](https://www.youtube.com/user/FODEconomie)
-   economie.fgov.be

Verantwoordelijke uitgever:

Séverine Waterbley
Voorzitter van het Directiecomité
Vooruitgangstraat 50 – 1210 Brussel

Internetversie

007-25

Inhoud

1. Doel van de campagne.....	4
2. Wettelijke basis	4
3. Resultaten.....	5
3.1. De administratieve controle.....	5
3.2. Controle van de technische veiligheid	8
3.3. Correctieve maatregelen	9
4. Besluit.....	12
5. Veiligheidsaanbevelingen	13
5.1. Veiligheidsadvies voor consumenten.....	13
5.2. Algemene tips voor de fabrikanten of de importeurs.....	13

Lijst met grafieken

Grafiek 1. Resultaten van de controle van de schaarhoogwerkers (n=7).....	5
Grafiek 2. Resultaten van de controle van de markeringen op de schaarhoogwerkers (n=7)	6
Grafiek 3. Resultaten van de controle van de handleiding van de schaarhoogwerkers (n=7)	7
Grafiek 4. Resultaten van de controle van de EG-verklaring van overeenstemming van de schaarhoogwerkers (n=7).....	7
Grafiek 5. Resultaten van de controle van de verklaring van het EG-typeonderzoek van de schaarhoogwerkers (n=7).....	8
Grafiek 6. Overzicht van de resultaten van de technische controle van de schaarhoogwerkers (n=7)	9
Grafiek 7. Resultaten van de maatregelen voor de schaarhoogwerkers die aan de fabrikanten of de importeurs werden gevraagd (n=7)	11

1. Doel van de campagne

Deze Europese campagne kadert in de gecoördineerde activiteit voor productveiligheid “JAHARP (Joint Action on Harmonised Products) 2021”, gefinancierd door de Europese Commissie. De voorbereidingen van de campagne gingen van start in december 2022.

De volgende landen namen deel aan de campagne: België, Ierland, Letland, Portugal, Spanje (3 regio's: Andalusië, Baskenland en Catalonië) en Tsjechië.

Deze campagne had als doel:

- de veiligheid en de conformiteit van schaarhoogwerkers op de Europese markt te controleren;
- erover toe te zien dat niet-conforme en/of gevaarlijke producten van de markt worden gehaald.

De campagne beoogde naast de technische controle ook een controle van de administratieve en documentaire vereisten.

In totaal werden voor alle deelnemende landen 41 schaarhoogwerkers geïnspecteerd, 2 andere werden in staal genomen en in een labo uitgebreider getest. In België werden 6 schaarhoogwerkers geïnspecteerd en werd 1 staal genomen voor de uitgebreide testen. De schaarhoogwerkers werden geselecteerd na een bevraging van de sector om zo te komen tot nieuwe of bijna nieuwe machines. Dit om de invloed van het gebruik te minimaliseren.

Gezien de grootte en de prijs van schaarhoogwerkers, werden er niet-destructieve inspecties ter plaatse uitgevoerd bij fabrikanten, importeurs, distributeurs of verhuurfirma's door een team van markttoezichthoudende inspecteurs en een expert van het geaccrediteerde laboratorium FINN-Tarkastus Oy, Finland. Dit laboratorium is tevens aangemelde instantie voor de Europese machinerichtlijn 2006/42/EG.

2. Wettelijke basis

De beoogde producten vallen onder de definitie van een machine. In België worden de specifieke voorwaarden en essentiële veiligheidseisen voor het op de markt brengen van machines opgelegd door het [koninklijke besluit van 12 augustus 2008](#) betreffende het op de markt brengen van machines (KBM). Dit is de nationale omzetting van de [Europese machinerichtlijn 2006/42/EG](#) en een uitvoeringsbesluit van [boek IX van het Wetboek van economisch recht](#) betreffende de veiligheid van producten en diensten.

Bij de campagne werd de volgende Europese geharmoniseerde norm gebruikt:

- EN 280+A1:2015¹: “Hoogwerkers - Ontwerpberekeningen - Stabiliteitscriteria - Constructie - Veiligheid - Inspecties en beproevingen”.

Een product wordt geacht veilig te zijn wanneer het voldoet aan een norm – voor de gevaren die in die norm worden afgedekt – waarvan de referenties in het publicatieblad van de Europese Unie zijn gepubliceerd.

In 2022 is er een nieuwe versie verschenen van de norm EN 280, maar alle gecontroleerde schaarhoogwerkers in België werden onder de 2015-versie van de norm op de markt gebracht.

---

¹ In dit rapport zijn de verwijzingen naar de norm EN 280+A1:2015 verkort genoteerd als EN 280.

3. Resultaten

Schaarhoogwerkers zijn een type machine die valt onder bijlage IV van het KBM. Dit betekent dat de fabrikant twee mogelijkheden heeft voor de conformiteitsbeoordelingsprocedure:

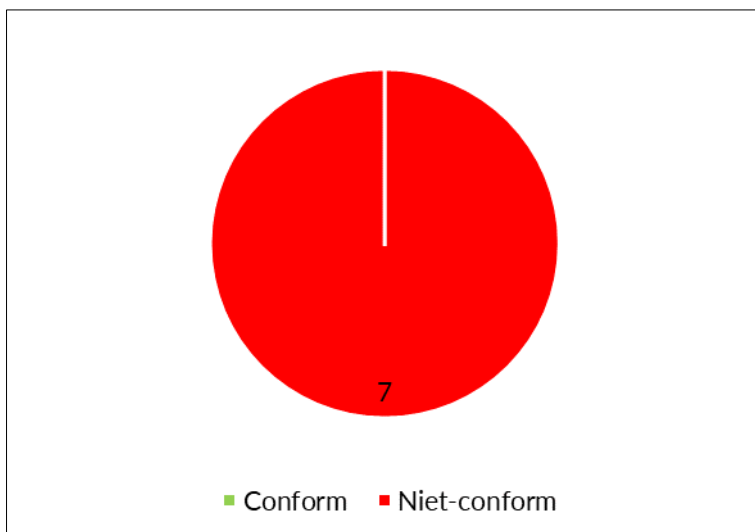
- De fabrikant ontwerpt zijn machine in overeenstemming met een geharmoniseerde norm die alle relevante essentiële gezondheids- en veiligheidseisen dekt waardoor er geen verplichte tussenkomst nodig is van een aangemelde instantie om de conformiteit te beoordelen. De fabrikant kan en mag er toch voor kiezen om dit wel te doen;
- Indien de fabrikant geen geharmoniseerde norm(en) toepast - of slechts gedeeltelijk toepast - of indien de gehanteerde normen niet alle relevante essentiële gezondheids- en veiligheidseisen dekken, is er een verplichte tussenkomst van een aangemelde instantie. Dan moet hij:
  - hetzij een EG-typeonderzoek (bijlage IX van het KBM);
  - hetzij een procedure van “volledige kwaliteitsborging” (bijlage X van het KBM) laten uitvoeren door een aangemelde instantie.

Alle gecontroleerde schaarhoogwerkers hadden een EG-typeonderzoek ondergaan hoewel zij allemaal conformiteit verklaren met de geharmoniseerde norm EN 280.

De FOD Economie heeft 6 schaarhoogwerkers geïnspecteerd in week van 25 tot 29 september 2023. Daarnaast heeft de FOD Economie 1 staal genomen voor analyse in het labo. Geen enkele schaarhoogwerker was conform volgens de gecontroleerde eisen. Ze faalden ook allemaal voor één of meerdere technische testen.

Grafiek 1 geeft een visueel overzicht van het globale resultaat van de controles die werden uitgevoerd op de 7 schaarhoogwerkers

Grafiek 1. Resultaten van de controle van de schaarhoogwerkers (n=7)

Bron: FOD Economie.

3.1. De administratieve controle

Parallel aan de inspectie en/of de technische controle voerde de afdeling Veiligheid van de Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid van de FOD Economie een administratieve controle uit. De wettelijke vereiste documenten, zijnde de eventuele verklaring van het EG-typeonderzoek, werden opgevraagd bij de fabrikanten of de importeurs. Bijkomend werden ook de handleiding en de EG-verklaring van overeenstemming opgevraagd die de schaarhoogwerkers moeten vergezellen.

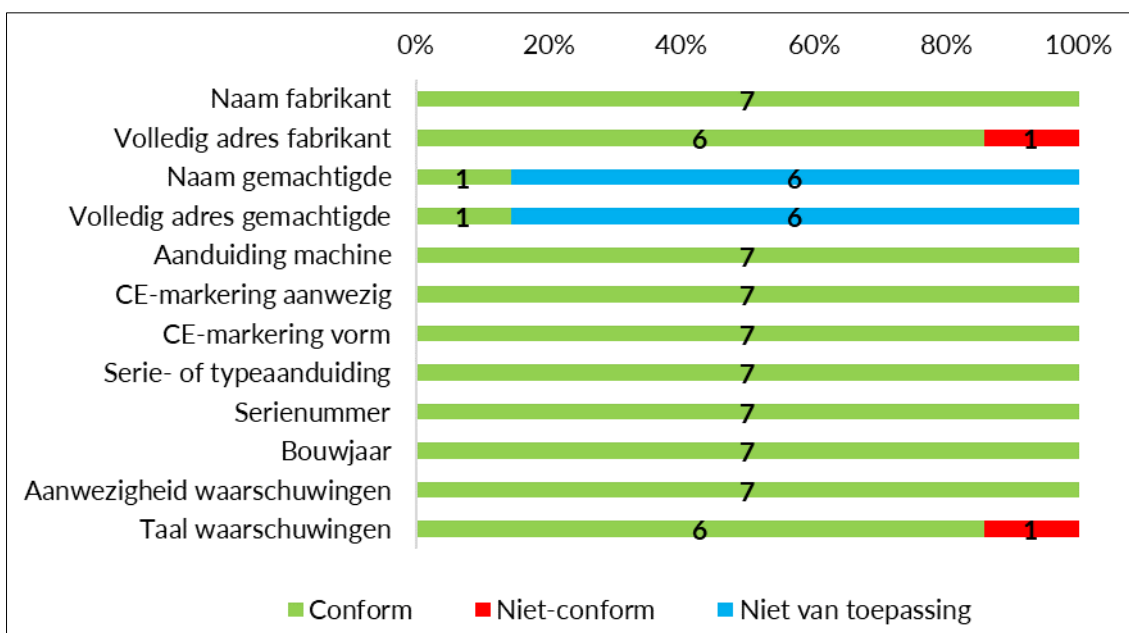
De volgende administratieve vereisten werden gecontroleerd volgens de eisen in KBM en/of de toepasselijke norm:

- de gebruiksaanwijzing;
- de markeringen op het product;
- de wettelijke vereiste documenten zoals de verklaring van het EG-typeonderzoek en de EG-verklaring van overeenstemming.

Voor de markeringen op de schaarhoogwerkers waren er slechts 2 tekortkomingen:

- bij 1 schaarhoogwerker ontbrak het volledige adres van de fabrikant;
- bij 1 andere was een waarschuwing enkel in het Engels en dus niet in de taal van het taalgebied.

Grafiek 2. Resultaten van de controle van de markeringen op de schaarhoogwerkers (n=7)

Bron: FOD Economie.

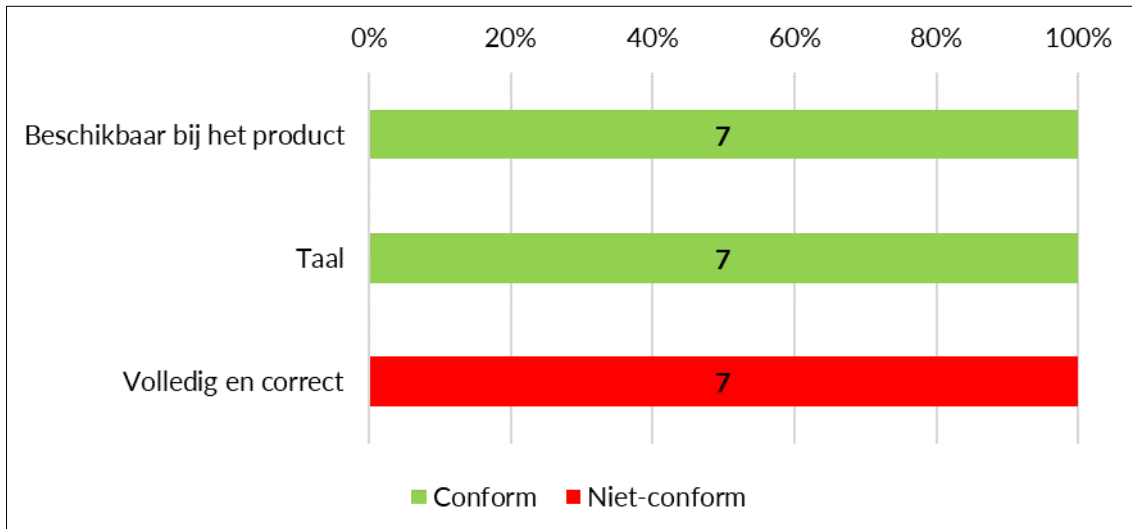
De handleiding was bij alle schaarhoogwerkers beschikbaar en in de correcte taal (taal van het taalgebied) opgesteld. De kwaliteit van de vertaling van de handleiding bleek niet altijd even kwalitatief of goed te zijn. De handleiding was echter in alle gevallen onvolledig en niet correct.

De meest voorkomende tekortkomingen waren de volgende. Het ontbreken van:

- de inhoud van de EG-verklaring van overeenstemming;
- het advies om de nationale verkeersregels in acht te nemen bij het gebruik van de machine op de openbare weg;
- informatie over trillingen;
- richtlijnen voor het gebruik van beveiligingssystemen (gebruik van persoonlijke valbeschermingssystemen);
- de identificatie van de materialen die speciale verwijderingsmethoden vereisen en advies over de wijze van verwijdering;
- de te nemen voorzorgsmaatregelen voorafgaand aan periodes van binnen- of buitenopslag en hieraan gekoppeld de uit te voeren controles na periodes van opslag;
- de resultaten van de test voor het op de markt brengen (*);
- het advies dat de frequentie en de omvang van de periodieke onderzoeken en tests ook kan afhangen van nationale regelgeving.

(*) Volgens het KBM en EN 280 moet voor hijs- en hefmachines een beproevingsverslag met details betreffende de statische en dynamische beproevingen die zijn verricht, bij de gebruiksaanwijzing worden gevoegd. Dit komt niet duidelijk genoeg naar voren in de norm.

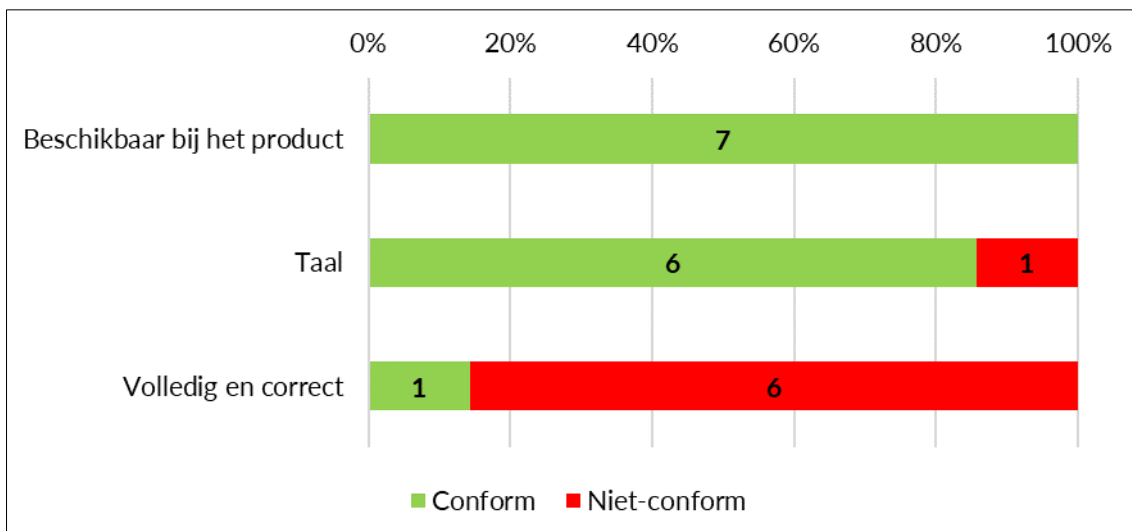
Grafiek 3. Resultaten van de controle van de handleiding van de schaarhoogwerkers (n=7)

Bron: FOD Economie.

De EG-verklaring van overeenstemming was aanwezig bij alle schaarhoogwerkers, maar was in 1 geval niet in de correcte taal (taal van het taalgebied) opgesteld. Slechts 1 verklaring was volledig en correct. De meest voorkomende niet-conformiteit was het ontbreken van een verwijzing naar de Europese richtlijn 2014/30/EU inzake elektromagnetische compatibiliteit voor de elektrisch aangedreven schaarhoogwerkers.

Grafiek 4. Resultaten van de controle van de EG-verklaring van overeenstemming van de schaarhoogwerkers (n=7)

Bron: FOD Economie.

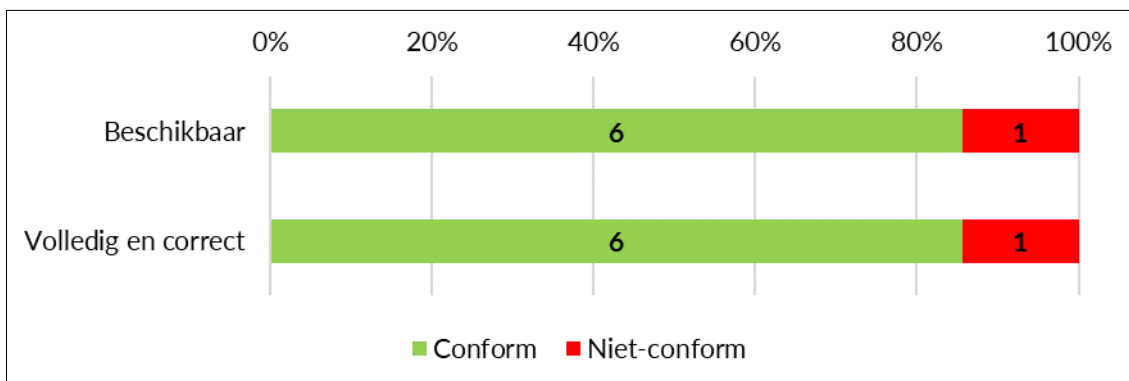
Bij de fabrikant of de importeur werden ook de verklaring van het EG-typeonderzoek en gecontroleerd.

Voor slechts 1 schaarhoogwerker was de verklaring van het EG-typeonderzoek niet beschikbaar. Deze schaarhoogwerker had een verklaring van het EG-typeonderzoek die was uitgereikt door

SGS UK in april 2019, met een geldigheid tot in 2024. Door de Brexit was deze verklaring niet meer geldig bij de productie van de geïnspecteerde schaarhoogwerker in januari 2023. De fabrikant had intussen wel een nieuwe verklaring van EG-typeonderzoek bekomen, maar deze dateerde van na de productie, met name: november 2023.

Voor alle andere schaarhoogwerkers waren de verklaringen beschikbaar, volledig en correct. Na contact met de aangemelde instanties die de verklaringen van het EG-typeonderzoek hebben uitgereikt, zouden er nog 2 schaarhoogwerkers zijn waarvan de verklaring niet geldig was op het moment van de productie. Dit wordt nog verder onderzocht en werd dus niet opgenomen in de resultaten in grafiek 5.

Grafiek 5. Resultaten van de controle van de verklaring van het EG-typeonderzoek van de schaarhoogwerkers (n=7)

Bron: FOD Economie.

3.2. Controle van de technische veiligheid

Niet alle punten van de norm EN 280 werden uitgevoerd tijdens de inspectie. Er werd gekozen om de testen te beperken tot de niet-destructieve visuele en functionele testen. Ook de berekeningen qua structuur en stabiliteit werden niet uitgevoerd.

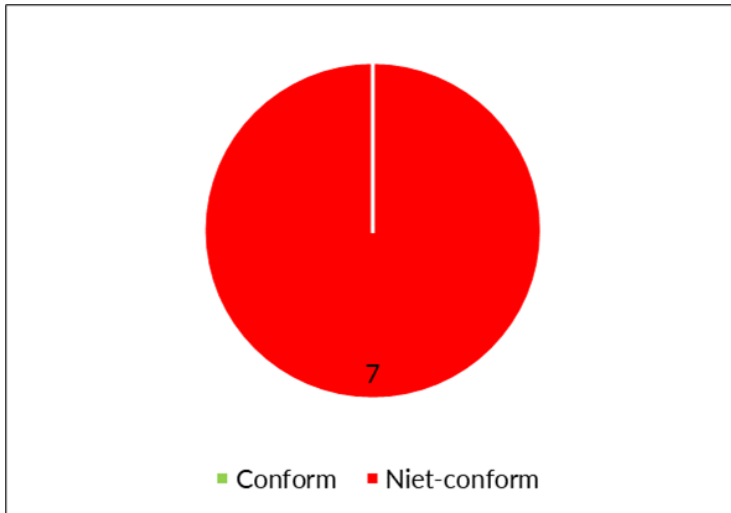
De schaarhoogwerker die in staal werd genomen, werd bijkomend onderworpen aan:

- statische testen (§ 6.1.4.2.1);
- dynamische testen, m.n.: stoeprand- en holtetesten (§ 6.1.4.2.2.2);
- remtesten (§ 6.1.4.2.2.3);
- overbelastingstesten (§ 6.1.4.3) en
- eventuele bijkomende testen bij pneumatische banden (§ 6.1.4.4).

Alle schaarhoogwerkers faalden voor één of meerdere technische testen.

Grafiek 6. Overzicht van de resultaten van de technische controle van de schaarhoogwerkers (n=7)

Bron: FOD Economie.

De meeste hoogwerkers faalden voor:

- de beperking van de helling van het chassis en/of het visueel of akoestisch waarschuwingssignaal: 4 hoogwerkers van de 7;
- de belastingregeling: 3 hoogwerkers faalden en 2 hoogwerkers konden niet ter plaatse getest worden gezien de hoge hefcapaciteit en de afwezigheid van dergelijke gewichten ter plaatse;
- de toegang tot het werkplatform: alle 7 hoogwerkers;
- de voorkoming van beknelling of verplettering van de handen die de bedieningselementen bedienen of de handrails vasthouden: alle 7 hoogwerkers;
- de markering van de uitstekende uiteinden met risicokleuren (geel-zwart): 3 hoogwerkers van de 7.

De 2 punten waarop alle schaarhoogwerkers faalden, lijken voor interpretatie vatbaar in de norm. In de 2022-versie van de norm is de voorkoming van beknelling of verplettering van de handen, die de bedieningselementen bedienen of de handrails vasthouden, geen vereiste meer voor schaarhoogwerkers. Dit is wel nog het geval voor andere types hoogwerkers. Gezien de eis in de laatste versie weggevallen is, werd bij de risicobeoordeling hier geen rekening mee gehouden.

De toegang tot het werkplatform is een ergonomische eis. Schaarhoogwerkers zijn niet gebouwd zoals het schema dat is opgenomen in de norm en het lijkt dat fabrikanten, maar ook aangemelde instanties, dat schema op verschillende manieren interpreteren. Dit zal op normalisatieniveau uitgeklaard worden.

3.3. Correctieve maatregelen

Op basis van de niet-conformiteiten en de gevaren die de schaarhoogwerkers vertoonden, maakte de FOD Economie een risicobeoordeling. Het resultaat van die beoordeling verdeelt de machines in vijf risiconiveaus, op basis waarvan de FOD Economie maatregelen vraagt:

- geen actie als het product conform is aan de gecontroleerde eisen;
- **laag risico:** de fabrikant of importeur krijgt een waarschuwing om zijn producten voortaan in overeenstemming met de wetgeving te brengen;
- **middelhoog risico:** de fabrikant of importeur mag zijn voorraad niet meer verkopen of moet zijn producten aanpassen;
- **hoog risico:** de fabrikant of importeur mag zijn voorraad niet meer verkopen en moet de producten uit de handel nemen of aanpassen;
- **ernstig risico:** de fabrikant of importeur moet het product uit de handel nemen en moet het product zelf terugroepen door de eindgebruiker op een gepaste manier te waarschuwen.

Van de 7 geïnspecteerde scharhoogwerkers was/waren er:

- 1 met een ernstig risico;
- 5 met een hoog risico;
- 1 met een laag risico.

De scharhoogwerker met een **ernstig risico** faalde voor een heel aantal elementen, maar de belangrijkste waren de beperking van de helling van het chassis en het voorkomen van gebruik buiten een bepaald bereik zonder het plaatsen van de stabilisatoren. Hierdoor was het mogelijk om zonder stabilisatoren het platform tot 18 m omhoog te brengen op een helling die te steil is. Daardoor zou de scharhoogwerker kunnen omvallen Dit heeft geleid tot een melding in het Europese systeem Safety Gate², voorheen RAPEX-systeem genoemd, met name [A12/00292/24](#) met volgende referenties:

Merk: Sunward
 Model: SWSL2023RT
 Batch: S00142

Foto van de scharhoogwerker Sunward

Bron: FOD Economie.

5 scharhoogwerkers werden beoordeeld als een **hoog risico** omwille van uiteenlopende technische tekortkomingen zoals:

- het gebruik dat mogelijk is buiten een bepaald bereik zonder het plaatsen van de stabilisatoren;
- geen beperking van de helling van het chassis;
- slecht werkende belastingregeling.

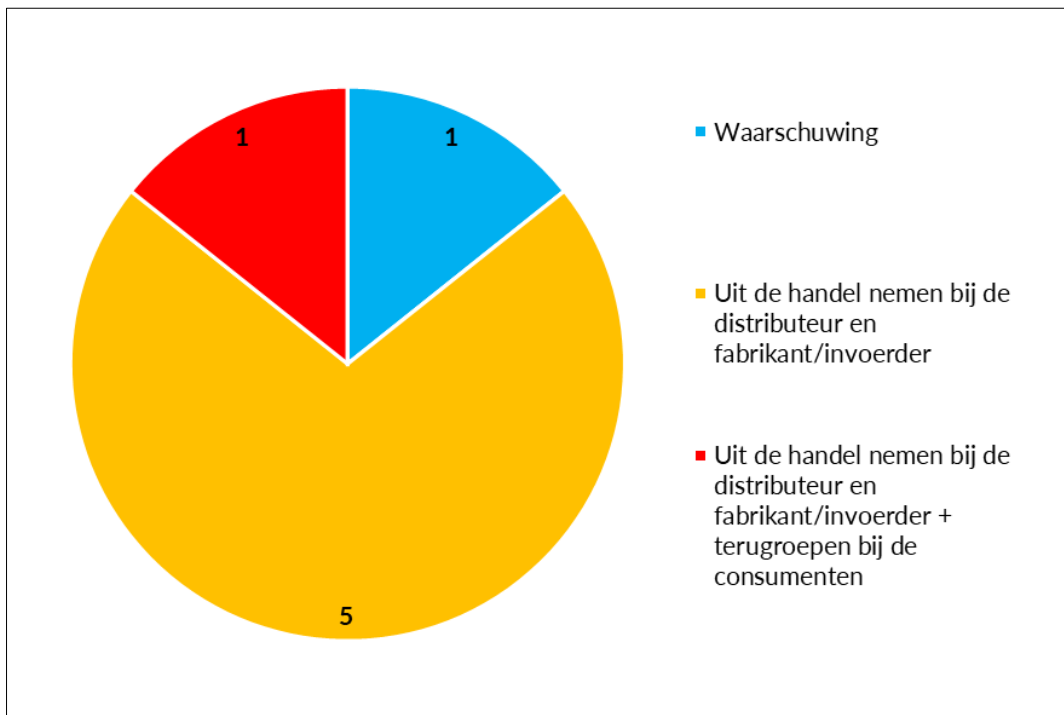
Sommige tekortkomingen zouden onmiddellijk kunnen leiden tot een onstabiele situatie. Bij andere kan dit op termijn leiden tot vermoeidheidsverschijnselen van het schaarsysteem.

1 scharhoogwerker met een **laag risico** had een paar kleinere technische tekortkomingen alsook een paar zaken die ontbraken in de handleiding.

Grafiek 7 toont de maatregelen die van de fabrikanten of importeurs werden gevraagd.

² [Safety Gate](#) is het Europese waarschuwingssysteem voor de snelle uitwisseling van informatie tussen Europese lidstaten over gevaarlijke producten, met uitzondering van levensmiddelen, farmaceutische producten en medische hulpmiddelen (voorheen RAPEX genoemd).

Grafiek 7. Resultaten van de maatregelen voor de schaarhoogwerkers die aan de fabrikanten of de importeurs werden gevraagd (n=7)

Bron: FOD Economie.

Twee fabrikanten van schaarhoogwerkers die onder meer faalden voor de beperking van de helling van het chassis wenst een tegenanalyse te laten uitvoeren. Een heeft plaatsgevonden op een ander toestel dan van de originele analyse en hierbij werden geen niet-conformiteiten vastgesteld. Momenteel loopt de analyse om na te gaan waarom er een verschil is. De andere tegenanalyse heeft nog niet plaatsgevonden.

4. Besluit

Er werden in België in totaal 7 schaarhoogwerkers geïnspecteerd en aan een administratieve controle onderworpen. 1 schaarhoogwerker werd uitgebreider getest in het labo.

Alle schaarhoogwerkers vertoonden tekortkomingen voor de gecontroleerde vereisten, zowel technisch als administratief.

Tijdens de selectie werd rekening gehouden met de merken en modellen die bij de andere deelnemers in andere lidstaten werden geïnspecteerd. Er werd niet opgetreden tijdens de inspecties gezien de expert en de inspecteurs van de afdeling Veiligheid van de FOD Economie hun analyse pas achteraf konden opstellen.

De resultaten qua **markeringen** waren vrij goed. Er waren slechts 2 tekortkomingen.

De handleiding was bij alle schaarhoogwerkers aanwezig in de correcte taal (taal van het taalgebied). Er was 1 handleiding die niet altijd goed en duidelijk vertaald was. Geen enkele handleiding was volledig en correct. Er zijn evenwel zeer veel eisen die werden gecontroleerd. Eén aspect dat terugkwam bij 6 van de 7 schaarhoogwerkers was het ontbreken van de resultaten van uitgevoerde testen vóór het op de markt brengen. Dit zou er toch toe moeten leiden dat splinternieuwe hoogwerkers voldoen aan deze technische testen.

De **EG-verklaring van overeenstemming** was voor alle schaarhoogwerkers beschikbaar bij het product. Voor 1 schaarhoogwerker was deze niet in de correcte taal en voor 6 was deze niet correct en volledig.

1 schaarhoogwerker faalde op de beperking van de helling van het chassis en het voorkomen van gebruik buiten een bepaald bereik zonder het plaatsen van de stabilisatoren. Dit werd als een ernstig risico beoordeeld.

5 schaarhoogwerkers vertoonden een hoog risico door een aantal technische en administratieve tekortkomingen.

1 schaarhoogwerker had een laag risico door kleinere technische en administratieve tekortkomingen.

De fabrikanten of importeurs van de schaarhoogwerkers met een risico zijn op de hoogte gesteld van onze besluiten en verzocht om de nodige maatregelen te nemen.

De meeste correctieve maatregelen werden vrijwillig genomen. Voor 2 schaarhoogwerkers zijn de procedures tot tegenanalyse nog lopende (analyse voor de ene en de uitvoering voor de andere).

Alle corrigerende maatregelen worden nadien opgevolgd en gecontroleerd.

5. Veiligheidsaanbevelingen

5.1. Veiligheidsadvies voor consumenten

- Let bij aanschaf van schaarhoogwerkers op de CE-markering en andere markeringen op de schaarhoogwerker masker zelf.
- Vraag naar de resultaten van de uitgevoerde testen voor het op de markt brengen.
- Een schaarhoogwerker moet vergezeld zijn van instructies en de EG-verklaring van overeenstemming in de taal van het taalgebied waar deze wordt aangeboden.
- Besteed bijzondere aandacht aan de waarschuwingen, markeringen en gebruiksaanwijzingen van de hoogwerkers en het gebruik van de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen.

5.2. Algemene tips voor de fabrikanten of de importeurs

- **Fabriceer of importeer alleen veilige producten.**
- **Leef alle wettelijke vereisten na.** Zorg ervoor dat de producten voldaan aan de essentiële gezondheids- en veiligheidseisen.
- Ken de producten die u verkoopt en informeer u over de producten die u verkoopt en de gezondheids- en veiligheidseisen die erop van toepassing zijn.
- Zorg ervoor dat de gebruiksaanwijzingen bij de producten correct zijn, duidelijk geïllustreerd en vertaald zijn in de taal/talen van het land waar ze worden verkocht.
- **De traceerbaarheid van producten is verplicht.**
- Raadpleeg de normen. Machines die conform zijn met geharmoniseerde normen of delen daarvan, waarvan de referentienummers in het Publicatieblad van de Europese Unie zijn bekendgemaakt, worden geacht in overeenstemming te zijn met de in bijlage II beschreven essentiële veiligheids- en gezondheidseisen van het KBM die door die normen of delen daarvan worden bestreken.
- **Anticipeer op eventuele terugroepacties van producten.** Maak terugroepberichten duidelijk en toegankelijk.

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel
Ondernemingsnummer: 0314.595.348
economie.fgov.be